

Výročná konferencia európskej asociácie Energy Cities „*Grafting Cities – kultivujeme našu spoločnú budúcnosť*“ a posolstva Modenskej deklarácie

Výročné Fórum európskej asociácie Energy Cities sa uskutočnilo 18. – 20. októbra 2023 v meste Modena (Taliansko). Na príprave a realizácii programu „*Grafting Cities – kultivujeme našu spoločnú budúcnosť*“ aktívne spolupracovali: Energy Cities, Agentúra pre energetiku a trvalo udržateľný rozvoj – AESS, Climate Alliance a mesto Modena.

Fórum poskytol jedinečnú príležitosť na výmenu skúsenosti členských miest a ich združení z takmer 40 krajín Európy. Zástupcovia samospráv sa stretli na plenárnych zasadnutiach, interaktívnych workshopoch, neformálnych podujatiach a diskusiách, nadviazali nové kontakty a posilnili sieťovú spoluprácu.

Mestá, obce a regióny v celej Európe čelia ambicióznejšej klimaticko-energetickej transformácii. Tieto výzvy vyžadujú hľadať a realizovať prírode blízke riešenia zahŕňajúce zníženie emisií CO₂, boj proti energetickej chudobe, iniciatívy udržateľnej mobility, vytváranie energetických komunít a realizáciu ďalších klimatických opatrení na miestnej úrovni.

Z diskusií primátorov európskych miest, členov Energy Cities a Climate Alliance vyplynuli tri dôležité posolstvá:

1. Mestá potrebujú **vytvoriť silnú komunitu zainteresovaných strán**, od občanov až po obchodné spoločnosti. Posilnením postavenia občanov, napríklad prostredníctvom energetických komunít, mesta a obce zvyšujú podporu energetickej tranzície.
2. Mesta potrebujú **odvážne politiky a zjednocujúce vízie**. V tejto súvislosti zástupca švédskeho mesta Växjö sa podelil o svoje skúsenosti s implementáciou nového inovatívneho nástroja: *obstarávanie pre inováciu*. Mesto požaduje službu, ktorá ešte nie je na trhu, čo núti súkromné spoločnosti, aby rozvíjali nové postupy.
3. **Odkaz pre národných a európskych lídrov: Mestá potrebujú vašu podporu!** Mestám a obciam chýbajú financie a personál, ako aj legislatívny rámec na implementáciu politik zameraných na využitie miestnych zdrojov.

Fórum schválilo Modenskú deklaráciu, ktorú prezentovali Energy Cities a Climate Alliance – dve najväčšie európske asociácie miestnych a regionálnych samospráv. Tento dokument schválilo viac ako 400 účastníkov konferencie z takmer 40 krajín. Deklarácia je výzvou k národným a európskym autoritám podporovať samosprávy pri realizácii klimatických politik.

[Modenská deklarácia](#) popisuje päť kľúčových výziev, ktoré mesta musia riešiť aby zabezpečili udržateľný život do budúcnosti:

- Mestá a obce implementujú potrebné zmeny
- Mestá a obce sú kľúčom k formovaniu klimatických politik
- Klimatická kríza spôsobuje nové sociálne problémy, ktoré vyžadujú komplexne riešenia
- Využívanie zdrojov a výroba by mali uprednostňovať prístup **založený na miestnych zdrojoch a potrebách**
- Energetická tranzícia miest musí byť demokratická, decentralizovaná a udržateľná

Dôležitou výzvou pre slovenské samosprávy, mestá a obce je zabezpečiť stabilnú dostupnosť zdrojov na prípravu projektov a strategických dokumentov (Klimaticko-energetické plány/KEP, Adaptačné stratégie, SECAP). V tomto môžu byť inšpiráciou skúsenosti našich partnerov - členských miest Energy Cities ako aj posilnenie sieťovej spolupráce miest- signatárov Dohovoru primátorov a starostov pre klímu a energetiku.

Mgr. Natália Šovkopljas
projektová manažérka CITENERGO

koordinátorka Národnej platformy Dohovoru primátorov